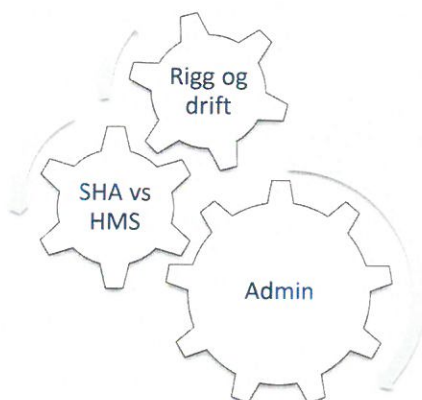

Bok-0

Administrative bestemmelser

83735 – US – Bygg 95

		Laget av	Godkjent av	Dato godkjent
Rev	Revisjonen gjelder	Revidert av	Godkjent av	Dato godkjent
01	Etablering av prosjektspesifikk Bok0	S. Hveding		

Innhold

1. Innledning	4
2. ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER	4
2.1 Betegnelser	4
2.2 Byggeplassens adresse.....	4
2.3 Elektronisk kommunikasjon.....	4
2.4 Prosjekthotell.....	4
2.5 eHåndbok.....	4
2.6 Mediekontakt og etikk.....	4
2.7 Fakturering.....	4
3. SHA og HMS	5
3.1 SHA-plan	5
3.2 HMS-plan	5
3.3 Ansvar og plikter	5
3.3.1 Byggherre.....	5
3.3.2 Hovedbedrift.....	5
3.3.3 Entreprenør	6
3.4 Forhåndsmelding	6
3.5 Samordning (Hovedbedrift).....	6
3.6 Koordinering (Byggherre)	6
3.7 Fremdriftsplan	7
3.8 Risikovurdering	7
3.9 Varsling ved ulykke	8
3.10 Rapport om uønskede hendelser - RUH	8
3.11 HMS-tavle	8
3.12 Språk	9
3.13 Innleid arbeidstaker fra bemanningsforetak	9
3.14 Elektroniske oversiktslister på bemanning.....	9
3.15 OUS ID-kort.....	9
3.16 Brannsikkerhet.....	9
3.16.1 Varme arbeider - Utkobling av brannvarslingsanlegg	9
3.16.2 Støvende arbeider - Utkobling av brannvarslingsanlegg.....	9

3.16.3 Ansvarlig for utkobling av brannvarslingsanlegg	9
3.16.4 Brannseksjonering	10
3.16.5 Sikkerhet for brann og rømming på byggeplass	10
3.16.6 Avfall/brennbart materiale	10
3.17 Støvende arbeider – RTB	10
3.18 Støy og vibrasjon.....	10
3.19 Arbeid på / nær tekniske anlegg.....	10
3.20 Planlagt utkobling av teknisk infrastruktur - varsling til sykehuset.....	10
3.21 Vernebriller og vernehansker	11
3.22 Arbeid i høyden - Bruk av stiger og gardintrapper	11
3.23 - Asbestrunde.....	11
3.24 - Yrkesvaksinasjon.....	11
3.25 Nakenkalendere.....	12
4. RIGG OG DRIFT.....	12
4.1 Generelt	12
4.2 Riggområde.....	12
4.3 Avgrensing av byggeplassen	12
4.4 Behov for å stenge sykehusets adkomstveier, trafikkområder	12
4.5 Personalrom.....	12
4.6 Parkering.....	12
4.7 Provisorisk byggestrøm, oppvarming og lys	13
4.8 Andre forebyggende tiltak.....	13
5. Vedlegg	13

1. Innledning

Bok-0 gir generell informasjon om prosjektet og inneholder krav til entreprenørens administrative ytelser. Alle krav som er stilt i bok-0 skal være inkludert i pristilbudet.

2. ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER

2.1 Betegnelser

- Prosjektnummer: 83735
- Prosjektnavn: US Bygg 95

2.2 Byggeplassens adresse

Bygg 95 - Ullevål sykehus, Kirkeveien 166, 0450 Oslo.

2.3 Elektronisk kommunikasjon

Kommunikasjon med e-post regnes som skriftlig, uavhengig av om den blir sendt med ordinær e-post eller om det blir sendt via en funksjon i aktuelt prosjekthotell. Det er og uavhengig av om aktivitet, mappe eller dokument ligger som vedlegg i e-posten eller om e-posten inneholder link til aktivitet, mappe eller dokument i aktuelt prosjekthotell. Kommunikasjonsrutiner gjennomgås med alle prosjektdeltakere ved prosjektoppstart.

2.4 Prosjekthotell

Projectplace skal brukes av alle i prosjektet for dokumentasjon, tegninger, SHA, HMS, sluttkontroll og resultatdokumenter, etc. Byggherre administrerer brukertilganger og gir opplæring.

2.5 eHåndbok

I bok-0 er det flere steder henvist til dokumenter på eHåndbok. Dokumentene er tilgjengelig for alle. Trykk på linkene eller gå inn på <https://ehandboken.ous-hf.no> og søk på eHåndbok id nummeret.

2.6 Mediekontakt og etikk

Spørsmål fra media henvises til byggherre.

2.7 Fakturering

Fakturaer som ikke blir sendt til byggherrens fakturaadresse, eller som mangler informasjon, vil bli returnert. Betalingsbetingelser er i henhold til kontrakt. Betalingsfrist er 30 dager etter mottatt faktura. Bestillingsdokument (rekvisisjon) og fakturagrunnlag skal alltid vedlegges faktura. Fakturagrunnlaget skal være signert av byggherrerepresentant.

Faktura må generelt være merket med:

OUS bestillingsnummer (rekvisisjon): Blir sendt til den enkelte entreprenør etter avtaleinngåelse.

- OUS prosjektnummer: 83735
- OUS prosjektnavn: US Bygg 95
- OUS Prosjektleder: Sturla Hveding

Fakturaadresse

Send faktura fortrinnsvis i EHF-format til
Oslo universitetssykehus HF
sin elektroniske fakturaadresse som er:
993467049

Alternativt med post:
Oslo universitetssykehus HF
Regnskap, seksjon Kostnader
Postboks 4950, Nydalen
0424 Oslo
Norge

3. SHA og HMS

3.1 SHA-plan

Krav til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) etter byggherreforskriften, samt til helse, miljø og sikkerhet (HMS) etter internkontrollforskriften skal ivaretas av alle aktørene. Byggherrens SHA-plan etter byggherreforskriften, skal tas inn i entreprenørenes HMS-plan for prosjektet. Særlig skal de spesifikke (risikoreduserende) tiltakene fra SHA-planen finnes igjen i HMS-planen for prosjektet. Byggherre utarbeider og oppdaterer SHA-plan for prosjektet.

3.2 HMS-plan

Hovedbedrift skal lage et prosjektspesifikt internkontrollsystem, kalt HMS-plan, for prosjektet. De spesifikke tiltakene fra SHA-planen skal fremkomme i HMS-planen, og alle entreprenørene i prosjektet skal forholde seg HMS-planen. Når SHA-planen oppdateres må det vurderes om HMS-planen også må oppdateres.

3.3 Ansvar og plikter

De ulike oppgavene i SHA og HMS arbeidet skal fordeles på følgende måte:

3.3.1 Byggherre

Byggherres representant (BHR), koordinator i prosjekteringsfasen (KP) og koordinator i utførelsesfasen (KU) er roller beskrevet i byggherreforskriften, som utnevnes av byggherren. Deres ansvarsområder beskrives i den enkelte kontrakt. Se SHA-planen for prosjektets organisering. Relevant for entreprenør, er byggherres ansvar og plikter:

- a) Utarbeider SHA-plan
- b) Holde SHA-plan oppdatert på HMS-tavlen og prosjekthotellet
- c) Sørger for at alle arbeidsgivere som utfører arbeid på bygge- eller anleggsplassen er kjent med innholdet i SHA-planen

3.3.2 Hovedbedrift

- a) **Hovedbedrift** sitt ansvar og plikter er beskrevet under de ulike temaer i dette dokument, der ordet «**Hovedbedrift**» er uthevet med grønn tekst for lettere å finne frem
- b) Av praktiske hensyn, er **Hovedbedrift** tillagt noen ekstra oppgaver, utover det som er minimumskrav i AML § 2-2 og IK-forskriften § 6
- c) Etablere en dokumenterbar rutine som sørger for at alle arbeidsgivere som utfører arbeid på bygge- eller anleggsplassen, blir kjent med innholdet i SHA-planen og HMS-planen. Det skal også dokumenteres at oppdateringer er gjort kjent

3.3.3 Entreprenør

- a) Dersom annet ikke er beskrevet i dette dokumentet, er ansvaret for at kravene i dette dokumentet blir ivaretatt, fordelt på den/de entreprenørene som har kontrakt med byggherre i dette prosjektet.
- b) Dersom byggherre ikke har utpekt Hovedbedrift, skal virksomhetene avtale hvem av dem som skal ha dette ansvaret. Se [IK-forskriften § 6](#).
- c) Arbeidsgiveren og enmannsbedriften skal følge planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø og følge byggherrens eller koordinators anvisninger.
- d) Arbeidsgiveren og enmannsbedriften skal planlegge arbeidets utførelse under hensyn til nødvendige risikovurderinger, og foreta løpende risikovurdering av identifiserte risikoområder i byggherrens SHA-plan. De skal informere byggherren om risikoforhold som ikke er beskrevet i planen.
- e) Arbeidsgiveren skal sørge for at de forebyggende tiltakene i BHF § 9 gjennomføres.
- f) Arbeidsgiveren skal innarbeide relevante deler av SHA-planen i virksomhetens HMS system. Innarbeidingen skal skje slik at planens bestemmelser kan identifiseres.
- g) Arbeidsgiveren og enmannsbedriften skal informere byggherren om avvik fra planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø som kan ha betydning for arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.
- h) Den enkelte arbeidsgiver er ansvarlig for å informere sine ansatte, på et språk de forstår, om alle tiltak som skal treffes om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- eller anleggsplassen.

3.4 Forhåndsmelding

Byggherre ivaretar forhåndsmelding til Arbeidstilsynet, og evt. behov for korrigerende (sende inn ny) senere.

3.5 Samordning (Hovedbedrift)

Hovedbedrift skal samordne HMS-arbeidet på byggeplassen iht. [AML § 2-2](#) og [IK-forskriften § 6](#).

Arbeidstilsynets [skjema](#) for samordning, skal brukes for å sikre tilstrekkelig dokumentasjon på hvem som er **Hovedbedrift** og hvilke virksomheter samordningen omfatter. Skjemaet fylles ut av **Hovedbedrift**, og signeres av leder og verneombud hos alle involverte virksomheter. Skjemaet skal være tilgjengelig og synlig på arbeidsplassen til orientering for arbeidstakere, tillitsvalgte og vernepersonellet.

Hovedbedriftens samordning skal sikre at de enkelte arbeidsgiverne får nødvendige opplysninger om hverandres arbeid for å kunne forebygge skader på de øvrige arbeidstakerne. Slik samordning vil særlig være aktuelt ved arbeid i felles arealer og for bruk av felles ressurser som kraner, heiser og stillaser, brakkerigg etc.

3.6 Koordinering (Byggherre)

Byggherrens koordinering (KP/KU) erstatter ikke **Hovedbedriftens** samordning, men kommer i tillegg til denne. Byggherrens koordinering har som hovedformål å hindre unødvendig konflikt mellom ulike virksomheter og ulike arbeidsoperasjoner.

3.7 Fremdriftsplan

Det er byggherrens ansvar å sørge for at det avsettes tilstrekkelig tid til de forskjellige arbeidsoperasjoner og nødvendig koordinering av disse. Byggherre sikrer dette gjennom å stille krav til de utførende entreprenørene om at de i sine fremdriftsplaner skal beskrive når og hvor de ulike arbeidsoperasjoner skal utføres, ved hvilke tidspunkter flere virksomheter vil jobbe på samme område, og hvor mye tid som er avsatt til de enkelte arbeidsoperasjoner. Det skal også vises i hvilket tidsrom de spesifikke tiltakene må iverksettes.

Fremdriftsplanen skal lages og holdes oppdatert av **Hovedbedrift**. Den skal vise når og hvor, de ulike arbeidsoperasjonene skal utføres av hvilke firmaer, samt når man planlegger gjennomføring av risikovurderinger underveis i prosjektet. Det skal settes av tilstrekkelig tid til prosjektering og utførelse av de forskjellige arbeidsoperasjonene. Fremdriftsplanen skal ta hensyn til koordinering av de forskjellige arbeidsoperasjonene slik at eventuelle risikoforhold knyttet til samtidige arbeider avdekkes så tidlig som mulig.

Fremdriftsplan er en del av SHA-plan (vedlegg 2). Fremdriftsplanen skal være tilgjengelig for alle på arbeidsplassen. Det er ingen krav til formatet på fremdriftsplan. Men det er viktig at det er oversiktlig, slik at det tydelig viser at de forskjellige arbeidsoperasjoner ikke sammenfaller i tid slik at arbeidstakerne utsettes for farer. Og det skal være så oversiktlig og detaljert at den er et hensiktsmessig verktøy for koordinering i utførelsesfasen. Oppfølging av dette skjer gjennom koordinering i utførelsesfasen.

Fremdriftsplan kan bestå av:

Eksempel 1

- Hovedplan
- Supplert med 14 dagers planer, møtereferat fra fremdriftsmøte, arbeidsplaner, etc.

Eksempel 2

- Hovedplan
- Supplert med korktavle på byggeplassen hvor hver entreprenør har hver sin farge på aktivitetslappene. Aktivitetslappene settes fortløpende opp med ønske om tid og sted etc., som samordnes med øvrige entreprenører. Ta bilde av tavlen hver dag og legg inn på prosjekthotellets mappe for fremdrift.
- Supplert med møtereferat fra fremdriftsmøte, arbeidsplaner, etc.

Eksempel 3

- Samme som i eksempel 2, men korktavle på byggeplassen er erstattet med digital løsning på byggeplassen.

3.8 Risikovurdering

Entreprenørene skal planlegge arbeidets utførelse, og foreta løpende risikovurdering av identifiserte risikoområder i **SHA-plan tabell 4**. Og i tillegg skal arbeid som ikke er rutine, eller som medfører spesiell risiko, defineres og utføres risikovurdering i forkant av arbeidsoperasjonen.

Hovedbedrift skal markere planlagte risikovurderinger i framdriftsplanen. Det skal dokumenteres at alle i arbeidslaget er involvert i risikovurderingen i forkant av arbeidsoperasjonen.

Hovedbedrift og byggherre skal inviteres til deltagelse i risikovurderinger.

Risikovurderingene skal lagres på prosjekthotellet, og varsles til byggherre iht. rutine for elektronisk kommunikasjon. OUS sine maler for risikovurdering benyttes dersom annet ikke er avtalt.

Entreprenørene er selv ansvarlig for at lovkrav ivaretas.

OUS har 3 maler med hvert sitt bruksområde:

- Risikovurdering – mal ([eHåndbok id 130570](#)) (se vedlegg til SHA-plan)
- Arbeidsplan med Risikovurdering – mal ([eHåndbok id 130571](#))
- Sikker jobbanalyse (SJA) – mal ([eHåndbok id 130490](#))

Byggherre OUS sin primæroppgave er pasientbehandling, og risikoforhold rundt sykehus i drift har høy prioritet. Slike risikoforhold skal også tas med i risikovurderinger, fordi det gir en betydelig sikkerhetsgevinst å samle risikostyringen. Det gir en helhetlig oversikt over risikoreducerende tiltak knyttet til arbeid som kan innebære fare for liv, helse og ytre miljø. Byggherre bistår med å supplere risikovurderingene med forhold rundt sykehus i drift, slik at entreprenørene lettere kan ivareta PBL§ 28-2, FSE§ 11 etc., samt andre lover og forskrifter om pasientsikkerhet.

3.9 Varsling ved ulykke

For å ivareta sykehus i drift, skal det ved hendelser/sviktsituasjoner i prosjekt, varsles iht. OUS dokument:

- Varlingsplan ved ulykke ([eHåndbok id 60370](#))

3.10 Rapport om uønskede hendelser - RUH

Alle uønskede hendelser på byggeplass skal varsles uten ugrunnet opphold og rapporteres til byggherre innen 5 virkedager.

- RUH: Rapport om uønsket hendelse ([eHåndbok id 126142](#))

3.11 HMS-tavle

Hovedbedrift skal sørge for HMS-tavle sentralt i byggeområdet.

HMS-tavlen skal, som et minimum, inneholde:

- Førstehjelpsutstyr
- OUS sin Varlingsplan ved ulykke
- OUS skjema RUH: Rapport om uønsket hendelse
- SHA-plan
- HMS-plan
- Kontaktliste
- Riggplan
- Forhåndsmelding til Arbeidstilsynet
- Samordnings skjema
- Siste vernerunde protokoll

- Stoffkartotek
- Sikkerhetsinstruks for utførelse av varme arbeider (OUS)
- Arbeid i høyden – Krav til stiger og gardintrapper (OUS)

3.12 Språk

Personer som benyttes til å utføre oppdrag for OUS, skal være i stand til å kommunisere på Skandinavisk (Norsk, dansk eller svensk).

3.13 Innleid arbeidstaker fra bemanningsforetak

Dersom det benyttes innleid arbeidstaker fra bemanningsforetak, skal det til en hver tid være fast ansatt tilstede på arbeidsplassen, fra den entreprenør byggherre har kontrakt med.

3.14 Elektroniske oversiktslister på bemanning

Mannskapsregistrering og oversiktslister skal ivaretas av **Hovedbedrift** iht. [BHF §15](#). **Hovedbedrift** velger leverandør og løsning (byggkortleser, mobilapp, adgangskontroll (rondell)) etter behov. Men det stilles krav om at valgt løsning skal være enkel og rasjonell for alle entreprenørene. **Hovedbedrift** kan forutsette at alle har mobiltelefon som kan benyttes til registrering i elektronisk mannskapsliste. Alle som jobber på anleggsplassen skal registrere seg inn og ut hver dag. **Hovedbedrift** er ansvarlig for at mannskapslisten føres og arkiveres etter krav i BHF og at den blir tilgjengelig for byggherre på forespørsel. I mannskapslisten/systemet skal prosjektene navngis/identifiseres med byggherres prosjekt nummer og navn.

3.15 OUS ID-kort

Alle som arbeider i prosjekt ved OUS skal registreres ved et av de fire Id-kortkontorene og motta OUS ID-kort. Rekvissjonsskjema må fylles ut. ID-kortet skal alltid bæres synlig ved arbeid på sykehuset.

- Anskaffelse av Id-kort, tjenestekort for nyansatt, studenter og entreprenører ([eHåndbok id 3306](#))

3.16 Brannsikkerhet

3.16.1 Varme arbeider - Utkobling av brannvarslingsanlegg

Varme arbeider skal gjennomføres iht. OUS dokument:

- Sikkerhetsinstruks for utførelse av varme arbeider OUS ([eHåndbok id 112481](#) med vedlegg)
- Prosedyre for utkobling av brannvarsling OUS ([eHåndbok id 21334](#) med vedlegg)

3.16.2 Støvende arbeider - Utkobling av brannvarslingsanlegg

Dersom det må utføres støvende arbeider på en slik måte at det kan aktivere utilsiktet brannalarm, skal brannalarmen kobles ut iht. OUS dokument:

- Prosedyre for utkobling av brannvarsling OUS ([eHåndbok id 21334](#) med vedlegg)

3.16.3 Ansvarlig for utkobling av brannvarslingsanlegg

Entreprenørene skal seg i mellom avtale en omforent rutine for prosjektets behov for planlagt utkobling av brannvarslingsanlegget. Det skal utpekes en person som skal ha kontroll på dette behovet i prosjektet. Bare denne personen skal bestille utkobling av brannvarslingsanlegget hos i vaktcentralen.

3.16.4 Brannseksjonering

Brannseksjonering skal være tilfredsstillende ivaretatt slik at brannsikkerheten til sykehus i drift ikke svekkes mens bygging pågår. Underveis i byggeprosessen kan det være behov for å lage hull i brannseksjoneringen. Det skal ivaretas med brannvakt eller godkjent midlertidig branntetting (f.eks. brannputer eller plater av steinull).

3.16.5 Sikkerhet for brann og rømming på byggeplass

Det skal til en hver tid sørges for at det er tilfredsstillende kompensierende tiltak for rømningsveier fra eksisterende bygg som blir endret eller stengt i perioder i forbindelse med byggearbeider. Dette skal planlegges og avtales i samarbeid med byggherre.

3.16.6 Avfall/brennbart materiale

Der avfall/brennbart materiale skal plasseres/lagres nærmere bygg enn 8 meter, skal det oppbevares i lukket og låst stål kontainer.

3.17 Støvende arbeider – RTB

Arbeid som genererer støv og fukt skal utføres iht. OUS dokument:

- OUS-krav: Rent tørt bygg ([eHåndbok id 129411](#))

3.18 Støy og vibrasjon

Arbeider som forårsaker støy og/eller mekanisk vibrasjoner, skal planlegges og tilpasses i forhold til hvordan dette vil påvirke sykehusets drift. Det kan oppstå restriksjoner på tidspunkt og pålegg om å benytte alternative metoder som for sykehuset, har akseptable verdier for støy/vibrasjon. Dette må avklares med byggherre på forhånd. Intern varsling i OUS skal ivaretas av byggherre iht. OUS prosedyre:

- Varsling av planlagte arbeider i tilknytning til bygg og teknisk infrastruktur ([eHåndbok id 107667](#))

3.19 Arbeid på / nær tekniske anlegg

Alt arbeid på eller nær OUS sine tekniske anlegg skal avtales og planlegges sammen med OUS Elektro/VVS-avdeling. Nødvendige tiltak må etableres for å sikre nødvendig infrastruktur til sykehuset og for sikkert arbeid. Adgang til OUS sine elektriske anlegg gis av OUS Elektroavdelingen. For slike arbeider som krever risikovurdering, benyttes OUS dokument i planleggingsarbeidet:

- Arbeidsplan med Risikovurdering – mal ([eHåndbok id 130571](#))

3.20 Planlagt utkobling av teknisk infrastruktur - varsling til sykehuset

Alle utkoblinger som vil påvirke sykehusets drift skal avtales og planlegges i god tid med OUS Elektro/VVS-avdelingen. Intern varsling i OUS skal ivaretas av byggherre iht. OUS prosedyre:

- Varsling av planlagte arbeider i tilknytning til bygg og teknisk infrastruktur ([eHåndbok id 107667](#))

3.21 Vernebriller og vernehansker

Vernebriller/øyevern og vernehansker skal alltid benyttes av håndverkere i produksjon. Unntak; dersom vernebriller/vernehansker er til hinder for å utføre arbeidet, og arbeidet kan utføres uten fare for liv eller helse.

3.22 Arbeid i høyden - Bruk av stiger og gardintrapper

Skal ivareta krav i OUS dokument:

- Arbeid i høyden - Bruk av stiger og gardintrapper ([eHåndbok id 127875](#))

3.23 - Asbestrunde

Internkontrollforskriften § 5.3 og 5.6

Ved oppstart av byggearbeidene, når det er naturlig å starte vernerunder, skal det gås 1 stk. særskilt asbestrunde. Den skal kun ta for seg temaet asbest, og skal ikke gjennomføres sammen med vernerunde. Deltakere er de samme som normalt deltar på vernerunde, dvs. typisk formann, anleggsleder og bas. Alle områder det skal arbeides i skal befares.

Samme rutine som ved vernerunde ved at **Hovedbedrift** leder seansen og dokumenterer referat på prosjekthotellet. gjennomføres minimum 1 gang. Ved behov / nye arbeidsområder, må det gjennomføres ny asbestrunde.

På asbestrunden må det minimum delta noen med grunnleggende kompetanse på å vurdere om materialer kan inneholde asbest eller ikke. Steder eller materialer man mistenker å inneholde asbest, må merkes slik at analysefirma senere kan komme og ta ut prøver for analyse. Arbeider kan ikke utføres før resultater av analysene er mottatt.

3.24 - Yrkesvaksinasjon

Yrkesvaksinasjon for å redusere risiko for sykdom hos arbeidstakere

Generelt vil alle håndverkere som utfører arbeid i sykehus bli utsatt for miljø med kjent økt risiko for smitte. I tillegg til arbeidstakere som utfører arbeid med avløp og kloakk, anbefaler OUS at alle håndverkere som utfører arbeid i sykehus, vaksineres som for arbeid med avløp og kloakk.

Det innebærer ikke automatisk indikasjon for alle de angitte vaksinene til alle arbeidstakere i en yrkesgruppe, siden arbeidsoppgavene kan variere fra person til person og mellom ulike arbeidsplasser. Og arbeidsgiver plikter fortsatt å foreta en risikovurdering av smittefare ut fra de spesifikke forholdene arbeidstakerne kan bli utsatt for etter Forskrift om utførelse av arbeid § 6-1.

Yrkesvaksinasjon for å hindre at arbeidstakere sprer smitte videre

Vaksinasjon av arbeidstakere begrunnes i noen sammenhenger også ut fra et mål om å beskytte flere enn den som vaksineres. I Norge er vaksinasjonsanbefalinger med mål om å beskytte andre knyttet til yrkesgruppene helsepersonell og svinerøktere.

Se nettsidene til [Arbeidstilsynet](#) og [Folkehelseinstituttet](#) for ytterligere informasjon om yrkesvaksinasjon.

3.25 Nakenkalendere

Det er forbud mot nakenkalendere på arbeidsplassen.

4. RIGG OG DRIFT

4.1 Generelt

Hovedbedrift får ansvaret for felles rigg og drift. Hver entreprenør vil være ansvarlig for lagring av sine materialer.

4.2 Riggområde

Se vedlagt forslag til riggområder. **Hovedbedrift** må utarbeide en endelig riggplan for prosjektet i samråd med byggherre. Riggplan skal være godkjent av byggherre før tilrigging starter.

Entreprenør skal sørge for avmerking og tilrettelegging av områder for lagring og oppbevaring av forskjellige materialer, særlig når det dreier seg om farlige materialer eller stoffer.

4.3 Avgrensing av byggeplassen

- a) Det skal treffes nødvendige tiltak for å sikre at uvedkommende ikke får atkomst til bygge- eller anleggsplassen.
- b) Det skal spesielt treffes tiltak for å sikre at utilregnelige personer ikke får atkomst til farlig verktøy, tak, stillaser etc. Dette er spesielt viktig utenom normal arbeidstid.
- c) Større tiltak som byggeplassgjerd, rondell etc., kan entreprenør forvente å få betalt for. Enkle tiltak som avsperring, merking, låse eksisterende dører etc., skal være inkludert i pristilbudet, uavhengig av om det er beskrevet eller ikke.
- d) Hver entreprenør er selv ansvarlig for alt vakthold, sikring og kontroll av alt tilkjørt materiell og må sørge for beskyttelse av utstyr som lagres, merking etc.
- e) Løsningene må godkjennes av byggherre på forhånd, for blant annet å ivareta rømningsveier for tilstøtende arealer.

4.4 Behov for å stenge sykehusets adkomstveier, trafikkområder

Hvis trafikkområder inklusive gangveier blir berørt av ombyggingsarbeidene skal dette avklares med OUS Sikkerhetsavdeling. Adkomstveier for utrykningskjøretøy skal ivaretas.

4.5 Personalrom

Entreprenørene kan benytte de offentlige kantiner og toaletter som er flere steder på sykehuset, men det settes krav til at arbeidstakerne er alminnelige rene i arbeidstøyet. Behov for garderobe, spiserom, vaskerom, toalett, tørk av klær etc. utover dette, må ivaretas av den enkelte entreprenør.

4.6 Parkering

Eksterne som skal arbeide i sykehuset kan få parkere mot redusert takst (entreprenørpris). Ta kontakt med Parkeringskontoret eller Kundesenteret for å få tilsendt link til den elektroniske parkeringsløsningen for entreprenører. Denne gruppen parkerer på plasser reservert for ansatte, unntak fra dette må avklares med Parkeringskontoret.

- Parkeringskontoret: 916 04 972 (fra 07.00-14.30 på hverdager) eller parkering@ous-hf.no

- Kundesenteret: 23 07 50 00 (fra 07.30-15.00 på hverdager) eller OSS@ous-hf.no

4.7 Provisorisk byggestrøm, oppvarming og lys

Krav til provisoriske løsninger på byggeplassen:

- a) **Hovedbedrift** skal sørge for felles belysning. Rom for gjennomgang, korridorer og andre arealer som fungerer som rømningsvei, skal være godt opplyst for å ivareta sikkerheten ved rømning. Men også for å forebygge personskader under normale arbeidsforhold.
- b) Behov utover dette, inkludert arbeidslys for egne arbeidere, må hver enkelt entreprenør ivareta selv.
- c) Provisorisk lys/arbeidslys skal være med lavenergi lyskilder, fortrinnsvis LED, pga. brannfare og dimensjonering av byggestrøm.
- d) Provisorisk lys/arbeidslys, spesielt lysslynge/rekkelys/ganglys skal være slik at det ikke er fare for at lyskilden kan knuse, pga. faren for knust glass i øyne og strømgjennomgang.

4.8 Andre forebyggende tiltak

Forebyggende tiltak iht. BHF § 9, som ikke er medtatt andre steder i bok-0.

I forbindelse med arbeidet på denne bygge- eller anleggsplass stiller byggherre krav om at entreprenør ivaretar følgende:

- At det tas hensyn til andre virksomheter på eller i nærheten av bygge- eller anleggsplassen
- God orden og fullt forsvarlige hygieniske forhold
- Sikker atkomst til arbeidsplassene og sikre ferdselsveier
- Vedlikehold, kontroll før igangsettelse og kontroll av anlegg og utstyr, for å kunne rette opp feil som kan påvirke arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø
- Forsvarlige arbeidstidsordninger
- Forsvarlig innkvartering

5. Vedlegg

1. Riggplan
2. OUS-krav Rent Tørt Bygg
3. Varslingsplan ved ulykke
4. SHA-plan med vedlegg

OUS-KRAV: RENT TØRT BYGG (RTB)

HVORFOR "RENT TØRT BYGG"?

Alle personer på byggeplassen skal sikres mot personskade og helsefare. Dette omfatter også pasienter, pårørende og ansatte som kan bli berørt av byggearbeidene.

Forurensninger og fukt / vannsøl fra byggeperioden skal ikke belaste inneklimaet i det ferdigstilte arealet, dette for å unngå utvikling av sopp, mugg og byggskader.

Dersom bestemmelsene ikke kan overholdes skal det før arbeidene starter utarbeides en sikker jobb-analyse (SJA) som skal godkjennes av OUS.

- Unngå fukt / vannsøl
- Reduser spredning av støv
- Renhold av konstruksjoner før lukking
- Forsegling av åpninger
- Forsvarlig lagring av materialer
- Hyppig renhold

SONEINNDELING – RTB:

Bygget skal deles inn i RTB-soner med soneskilt

Ettersom produksjonen skrider frem skifter sonene farge fra grønn til gul til rød

1. GRØNN SONE: Rivefase

Ved rehabilitering:
frem til ferdig revet, ryddet
og støvsugd areal

2. GUL SONE:

Byggefase frem til arealet skal
være rent

kontinuerlig rydding og støvsuging
Arbeid som gjøres ferdig i gul
sone:

- Dører, vinduer, lister
- Himlinger
- Gulvbelegg og malte overflater

3. RØD SONE: Rent areal

- Rent arbeid
- Komplettering
- Sluttkontroll

ALLE SONER =

1 & 2 & 3

- Hele byggeperioden

1. GRØNN SONE - Rivefase

- ✓ Hver enkelt entreprenør skal rydde etter egne arbeider

2. GUL SONE - Byggefase frem til arealet skal være rent

- ✓ Horisontale overflater (gulv og vindusposter) støvsuges 1-2 ganger pr uke
- ✓ Etablering av produksjonsrom
- ✓ Alt støvproduserende verktøy har påmontert avsug
- ✓ Vinduer og dører skal i størst mulig grad være lukket
- ✓ Samtlige entreprenører skal rydde og støvsuge etter egne arbeider

3. RØD SONE - Rent areal

- ✓ Arealet skal til en hver tid være støvfritt og rent
- ✓ Støvende arbeider er ikke tillatt
 - ✗ er man ikke ferdig med støvproduserende arbeider er det ikke rød sone
- ✓ Skovertrekk benyttes ved behov

Varslingsplan ved ulykke

(hendelser og sviktsituasjoner i prosjekt)

1. Sikre skadestedet

2. Varsle ↓

Ved personskade ring 113

Vaktsentral 22 11 80 01

Drift 23 02 70 10 / 23 07 50 00

Byggeleder / Prosjektleder

Navn Navnesen xxx xx xxx

Navn Navnesen xxx xx xxx

Ved behov:

Giftinformasjon-
sentralen

22 59 13 00

3. Gi førstehjelp

4. Informer din nærmeste leder

Vaktsentralens ansvar:

- Varsle nødetater: Ambulanse 113, Politi 112, Brannvesen 110
- Varsle sykepleierkoordinator mottak: 22 11 73 61
- Kontakte teknisk vakt på kveld/natt/helg: 905 97 160 / 22 11 90 56
- Bistå med personell for sikring av området, kun akutt fase
- Vurdere behov for personell og andre ressurser og beslutter, sammen med ansvarlig, om det er tilstrekkelig kapasitet for å håndtere situasjonen
- Hvis ikke avklar hvem som skal kalles inn og hvilke andre ressurser som skal mobiliseres for å håndtere situasjonen
- Iverksette innkalling/mobilisering i henhold til avdelingens varslingsliste dersom dette er påkrevd
- Vurdere behov for å kontakte sikkerhetssjef OUS: 991 64 705

Drifts ansvar:

- Feilsøke og feilrette
- Ivareta ansvaret til byggeleder/prosjektleder dersom de ikke er på saken

Byggeleder / Prosjektleders ansvar:

- Kontakte beredskap vakttelefon: 476 80 600 dersom dette har fått, eller kan få alvorlige konsekvenser for sykehusets drift
- Vurdere sammen med beredskapsledelsen behov for å kontakte:
 - Medievakt OUS: 922 16 550
 - Arbeidstilsynet: 73 19 97 00 / 917 85 129 / 920 10 825
 - DSB: 482 12 000
- Varsle Hovedbedrift (entreprenør)
- Varsle leder for prosjektportefølje Knut Neegaard: 480 16 383

SHA-plan

Plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø

83735 – US Bygg 95

		Laget av	Godkjent av	Dato godkjent
		S. Hveding		
Rev	Revisjonen gjelder	Revidert av	Godkjent av	Dato godkjent

Innhold

1. Innledning	3
1.1 Om prosjektet	3
1.2 Om SHA-planen	3
1.3 Ansvar og plikter	4
2. Entrepriseform og organisering av prosjektet	4
3. Fremdriftsplan	4
4. Risikoforhold og tiltak	4
Spesifikke tiltak knyttet til arbeid som kan innebære fare for liv og helse	5
Tabell 4	5
5. Avvikshåndtering - Avvik fra SHA-plan	7
6. Vedlegg	7

1. Innledning

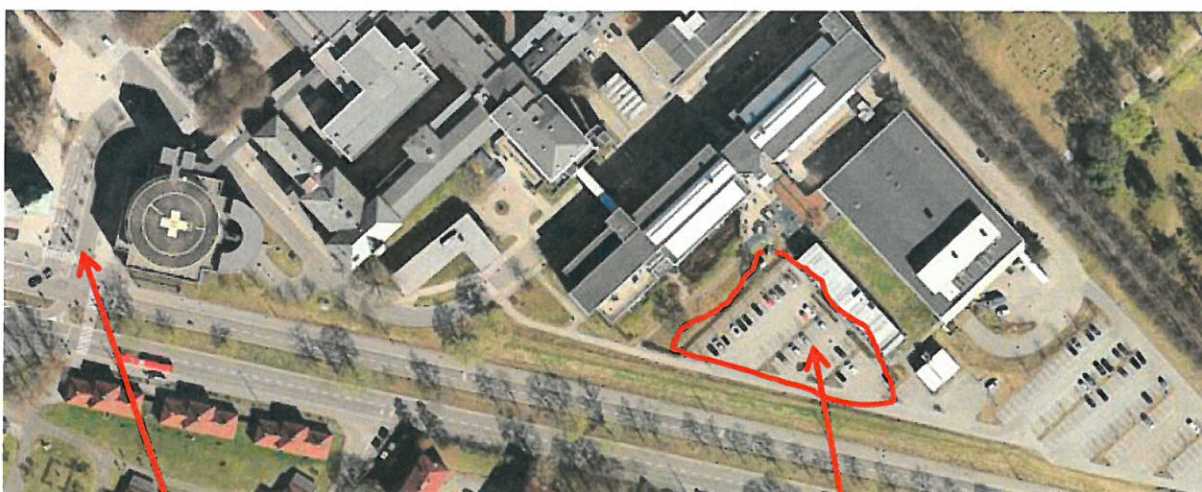
1.1 Om prosjektet

Prosjektet omfatter oppsetting av modulbygg til erstatning av eksisterende Bygg 95. Funksjonene i Bygg 95 skal flyttes inn i nytt modulbygg.

Byggeplassens postadresse er:

Ullevål Sykehus

Kirkeveien 166, 0450 Oslo

Hovedinnkjøring Ullevål Sykehus

Byggeområde

1.2 Om SHA-planen

Planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø skal bygge på risikovurderinger, tilpasses det aktuelle bygge- eller anleggsarbeidet og skal inneholde:

- a) Et organisasjonskart som angir rollefordelingen og entreprisformen
- b) En fremdriftsplan som beskriver når og hvor de ulike arbeidsoperasjoner skal utføres, jf. BHF § 5 andre ledd bokstav c, hvor det tas hensyn til samordning av de forskjellige arbeidsoperasjonene
- c) Spesifikke tiltak knyttet til arbeid som kan innebære fare for liv og helse

Alle krav som er stilt i SHA-planen skal være inkludert i pristilbudet.

1.3 Ansvar og plikter

Se «Ansvar og plikter» i bok-0

2. Entrepriseform og organisering av prosjektet

Se vedlegg 1

3. Fremdriftsplan

Det er ikke laget fremdriftsplan for prosjektet. Byggherre har et mål om ferdigstillelse innen 2020.

Entreprenør skal vedlegge sin fremdriftsplan som del av sitt tilbud.

For administrative forhold vedrørende dette, se «Fremdriftsplan» i bok-0.

4. Risikoforhold og tiltak

De risikoforholdene som avdekkes under planlegging og prosjektering skal innarbeides i tilbudsgrunnlaget.

SHA-planen skal bygge på risikovurderinger foretatt av byggherren under planleggingen og av de prosjekterende under prosjektering. Med risikovurdering menes her en kartlegging av forhold i prosjektet som kan medføre fare for liv eller helse for arbeidstakere som jobber på bygge- eller anleggsplassen, og en vurdering av om forholdene kan fjernes gjennom riktig planlegging eller prosjektering, eller om det må kreves sikkerhetstiltak under utførelsen av byggearbeidet.

For å unngå at det konkurreres på sikkerhet, må byggherren beskrive alle risikoforhold knyttet til arbeid som kan medføre fare for liv eller helse, som denne har mulighet til å kjenne til. Det understrekes at å beskrive et risikoforhold ikke innebærer å liste opp et eller flere av punktene fra BHF § 8c, men det krever en konkret beskrivelse av forholdet.

SHA-planen skal, før oppstart av bygge- eller anleggsarbeidene, inneholde spesifikke tiltak for de arbeider som kan medføre fare for liv eller helse, og som ikke kunne planlegges eller prosjekteres bort. De spesifikke tiltakene skal beskrive hvordan et arbeid som kan innebære fare for liv eller helse, skal utføres, slik at arbeidstakerne ikke utsettes for fare.

Eksempel

Riving av innvendige vegger i et eksisterende bygg. Rivingen medfører risiko for at taket kollapser. Fordi rivearbeidene i dette tilfellet ikke kan prosjekteres bort, må det derfor beskrives hvilke spesifikke tiltak som må igangsettes for at arbeidet kan utføres sikkert. Et tiltak kan være at det i forkant av rivingen settes opp en støttebjelke som holder taket oppe under rivearbeidene.

Opplistingen av arbeider som kan medføre fare for liv og helse i BHF § 8c, er ikke uttømmende. Det vil si at det også kan være andre arbeider som kan medføre fare for liv og helse som det må beskrives tiltak for. Det er byggherren som må sørge for at alle tiltak kommer med i SHA-planen. De prosjekterende har et ansvar for å rapportere til byggherren hvilke risikoforhold som krever spesifikke tiltak.

Generelle HMS krav må entreprenørene ivareta igjennom et prosjektspesifikt internkontrollsystem.

For administrative forhold vedrørende dette, se «Risikovurdering» i bok-0.

Spesifikke tiltak knyttet til arbeid som kan innebære fare for liv og helse

* Alle punktene i BHF § 8c er vurdert.

Tabell 4

ID. nr.	Aktivitet	Farer - Mulig uønsket hendelse - Hvorfor/årsak	Spesifikke tiltak Hvordan farene kan kontrolleres	Ansvarlig
1.	Arbeid i sykehus i drift	Forstyrrelse av den daglige drift Dersom håndverkere i sitt daglige virke ikke har prioritert tanke for å hensynta at sykehuset er i drift.	Håndverkerne gjøres spesielt oppmerksomme på forholdet i oppstartmøtet. Problemstillingen tas alltid opp i byggemøter.	TE
2.	Arbeid nær installasjoner i grunnen	Strømgjennomgang. Nedstenging av kraft til kritiske deler av sykehusets drift.	Etablere spesifikke rutiner for arbeidene.	TE
3.	Arbeid nær høyspent og elektriske installasjoner	Strømgjennomgang. Utilsiktet innkobling av hovedsikringer etter frakobling.	Merke og låse hovedsikringene Fjerne sikringskassetten og merke at arbeid pågår	TE
4.	Arbeid på steder med passerende trafikk	Ved materialmottak. Påkjørsel av andre kjøretøy eller personer.	Sørge for varsling til publikum, bruke vakt ved transport inn og ut.	TE
5.	Arbeid hvor arbeidstakere kan bli utsatt for ras eller synke i gjørme		IA	
6.	Arbeid som innebærer bruk av sprengstoff		IA	
7.	Arbeid i sjakter, underjordisk masseforflytning og arbeid i		IA	

ID. nr.	Aktivitet	Farer - Mulig uønsket hendelse - Hvorfor/årsak	Spesifikke tiltak Hvordan farene kan kontrolleres	Ansvarlig
	tunneler			
8.	Arbeid som innebærer fare for drukning		IA	
9.	Arbeid i senkekasser der luften er komprimert		IA	
10.	Arbeid som innebærer bruk av dykkerutstyr		IA	
11.	Arbeid som innebærer at personer kan bli skadet ved fall eller av fallende gjenstander	Fall ved arbeider i høyden, bruk av gardintrapp. Fall av gjenstander under heising og festing.	Sikkerhetssele/annen sikring tilpasset formålet skal brukes. Gardintrapper skal ikke brukes. Tilleggsutstyr som fanger opp gjenstand som heises, f.eks. sikring med kjetting.	TE
12.	Arbeid som innebærer riving av bærende konstruksjoner		IA	
13.	Arbeid med montering og demontering av tunge elementer	Klemskader. Ved montering av moduler.	Utarbeide sikker jobb analyse for arbeidsoperasjonene. Alltid jobbe 2 mann sammen.	TE
14.	Arbeid som innebærer fare for helseskadelig eksponering for støv, gass, støy eller vibrasjoner	Dette gjelder for slipeoperasjoner, bruk av støyende verktøy, bruk av verktøy som gir mye vibrasjon.	Egnet personlig verneutstyr skal til enhver tid brukes. Ved bruk av verktøy som gir uforholdsmessig mye vibrasjon skal det utarbeides prosedyre for bruk, tidsavgrensning etc.	TE
15.	Arbeid som utsetter personer for kjemiske eller biologiske stoffer som kan medføre en belastning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, eller som innebærer et lov- eller forskriftsfestet		IA	

ID. nr.	Aktivitet	Farer - Mulig uønsket hendelse - Hvorfor/årsak	Spesifikke tiltak Hvordan farene kan kontrolleres	Ansvarlig
	krav til helsekontroll			
16.	Arbeid med ioniserende stråling som krever at det utpekes kontrollerte eller overvåkede soner		IA	
17.	Arbeid som innebærer brann- og eksplosjonsfare	Sveising av overflatemateriale, f.eks. takteking. Ved bruk av vinkelsliper.	Instruks for varme arbeider skal følges. Skal beskrives i HMS-planen.	TE

5. Avvikshåndtering - Avvik fra SHA-plan

Entreprenør skal informere KP/KU om avvik i eller fra SHA-planen. KP/KU sørger for risikovurdering av endringen og oppdatering av planen ved behov, på HMS-tavle og prosjekthotell.

Avvik kan f.eks. være:

- Endring i prosjektets organisering (flere/færre aktører, nye ansvarshavende osv.)
- Endring i fremdriftsplanen
- Endring i risikoforhold

Dette må ikke forveksles med uønskede hendelser på byggeplass, som rapporteres til byggherre med OUS skjema «RUH: Rapport om uønsket hendelse».

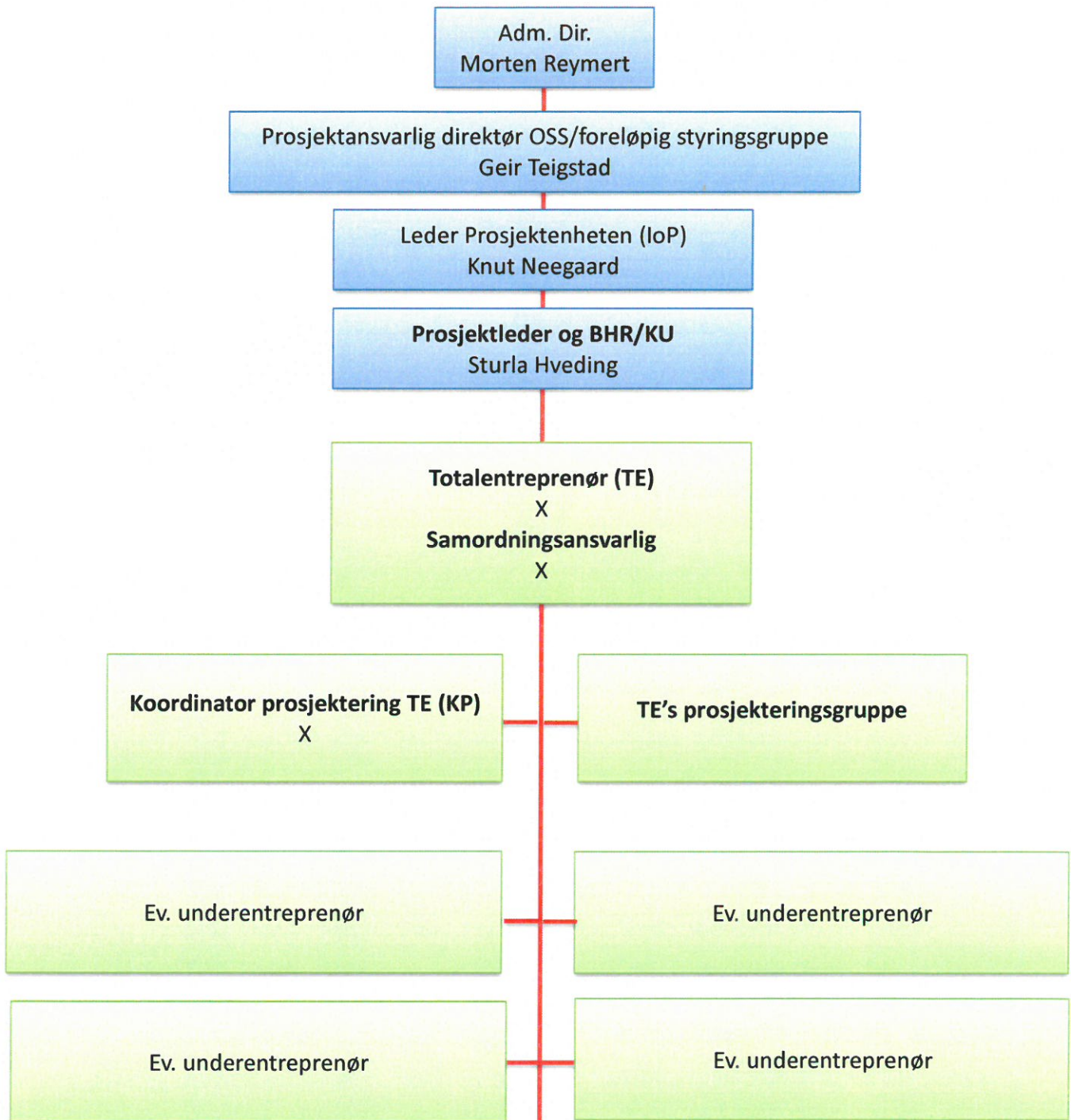
6. Vedlegg

1. Organisasjonskart
2. Risikovurdering (foreløpig utkast)

Organisasjonskart

Totalentreprise NS 8407

Metode

Risikoanalysen er basert på bruk av risikomatriser. Metoden tar utgangspunkt i:

- Sannsynlighetsklasse (tabell 1)
- Konsekvensklasse (tabell 2)
- Risikomatrise (tabell 3)

Risiko = Sannsynlighet • konsekvens

S = Sannsynlighet
 K = Konsekvens
 R = Risiko

Tabell 1 - Sannsynlighetsklasse

Klasse	Beskrivelse
1. Usannsynlig	Hendelsen vil kun oppstå under helt spesielle omstendigheter eller utover 5 år
2. Lite sannsynlig	Hendelsen kan oppstå under sjeldne omstendigheter eller innen 5 år
3. Mulig	Hendelsen kan oppstå på et eller annet tidspunkt årlig
4. Sannsynlig	Hendelsen kan oppstå under flere omstendigheter eller halvårlig
5. Nesten sikkert	Hendelsen vil oppstå under de fleste omstendigheter eller månedlig

Tabell 2 - Konsekvensklasse

Klasse	Mennesker	Materiell
1. Svært liten konsekvens	Skade med enkel førstehjelp og uten fravær	Ubetydelige skader på materiell (< 50 000 kroner)
2. Liten konsekvens	Skade som krever enkel behandling og fravær inntil 3 dager	Mindre skader på materiell (50 000 – 500 000 kroner)
3. Middels konsekvens	Alvorlig skade som krever omfattende behandling og med fravær over 3 dager	Betydelig skade på materiell (500 000 – 2 mill. kroner)
4. Stor konsekvens	Død eller varig mén	Alvorlig skade på materiell (2 – 20 mill. kroner)
5. Svært stor konsekvens	Flere døde	Store materielle ødeleggelser (> 20 mill. kroner)

Tabell 3 – Risikomatrise

Konsekvens →

	1. Svært liten	2. Liten	3. Middels	4. Stor	5. Svært stor
5. Nesten sikkert	Middels	Høy	Høy	Høy	Høy
4. Sannsynlig	Lav	Middels	Høy	Høy	Høy
3. Mulig	Lav	Middels	Middels	Høy	Høy
2. Lite sannsynlig	Lav	Lav	Middels	Middels	Høy
1. Usannsynlig	Lav	Lav	Lav	Lav	Middels

↑
Sannsynlighet

Risikoreducerende tiltak

Lav 1-4 (Grønn)	Akseptabel risiko - avbøtende tiltak er ikke nødvendig. Må overvåkes for å unngå at risiko øker.
Middels 5-9 (Gul)	Akseptabel risiko, men avbøtende tiltak bør vurderes.
Høy 10-25 (Rødt)	Uakseptabel risiko - avbøtende tiltak er nødvendig. Alternative løsninger utarbeides, risikoreducerende tiltak beskrives.

Nr.	Dato/ Tid/ Fase	Aktivitet/ Arbeidsoperasjon (Skriv kort)	Mulig uønsket hendelse	Årsak (Utløsningskilde)	Antatt konsekvens	Risiko før tiltak er iverksatt		Risiko etter tiltak er iverksatt		Ansvarelig for oppfølging		
						S	K	R	S		K	R
1	Generelt	Arbeid i sykehus i drift	Forstyrrelse av den daglige drift	Dersom håndverkere i sitt daglige virke ikke har prioritert tanke for å hensynta at sykehuset er i drift.	Antatt liten konsekvens ettersom byggeområdet ikke direkte berører sykehusdriften.	2	3	6	1	3	3	TE
2	Gjennom-føring	Arbeid nær installasjoner i grunnen	Strømgjennomgang. Nedstenging av kraft til kritiske deler av sykehusets drift.	Dårlige arbeidsrutiner, manglende sikkerhetsrutiner.	Personskader, driftsforstyrrelser.	3	4	12	1	4	4	TE
3	Gjennom-føring	Arbeid nær høyspentledninger og elektriske installasjoner.	Utsikket innkobling av hovedsikringer etter frakobling.	Utsikket innkobling av hovedsikringer etter frakobling.	Skade på arbeidstaker, i ytterste konsekvens død.	4	4	16	1	4	4	TE
4	Gjennom-føring	Arbeid på steder med passerende trafikk	Fallulykker Fall av gjenstander.	Transport til og fra byggeplass ved materialmottak.	Personskader, materielle skader.	3	4	12	1	4	4	TE
5	Gjennom-føring	Arbeid som innebærer at personer kan bli skadet ved fall eller av fallende gjenstander	Fallulykker Fall av gjenstander.	Arbeid på gardintrapp. Arbeid på tak. Dårlig sikring av materiell under heising og festing	Personskader	3	4	12	1	4	4	TE
6	Gjennom-føring	Arbeid med montering og demontering av tunge elementer	Klemskader	Ved montering av moduler.	Knusing av legemsdeler, død.	3	4	12	1	4	4	TE
7	Gjennom-føring	Arbeid som innebærer fare for helseskadelig eksponering for støv, gass, støy eller vibrasjoner	Irritasjon av luftveier, hørselstap, muskel-/skjelettplager	Ved utførelse av slipeoperasjoner, bruk av støvende verktøy, bruk av verktøy som gir mye vibrasjon.	Irritasjon av luftveier, hørselstap, muskel-/skjelettplager	4	3	12	1	3	3	TE
8	Gjennom-føring	Arbeid som innebærer brann- og eksplosjonsfare	Brann	Ved sveising av overflatemateriale, f.eks. taktekking. Ved bruk av vinkelsliper.	Brannskade på personell og materiell.	3	3	9	1	3	3	TE

* Alle punktene i BHF §8c er vurdert.